

PRIM'AWLA TAL-QORTI CIVILI

IMHALLEF

ONOR. DR DAVID SICLUNA LL.D. MAG. JUR. (EUR. LAW)

Seduta ta' nhar il-Gimgha 4 ta' Gunju 1999

Numru 50

Citaz. numru 957/92 DS

**Emilio Agius et
vs
Silvio Cassar**

Emilio Agius f'ismu propriu u ghan-nom
tad-ditta Atlas u ghan-nom tad-ditta
Emisil
vs
Silvio Cassar

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni pprezentata fl-10 ta' Lulju 1992 li permezz tagħha l-attur
proprio et nomine wara li ppremetta illi:

Il-konvenut permezz ta' Appalt wieħed inkariga lill-attur proprio et
nomine jagħmillu xogħol ta' bini u aluminium, liema xogħol kien jinkludi
anke l-patt li l-atturi jforġu l-materjali;

Il-prezz ta' tali fornitura u xogħolijiet jammonta għal elfejn tmien mijha u
disgha u tletin Lira Maltin (Lm2,839);

Il-konvenut gie inutilment interpellat ihallas:

talab ghalhekk lil din il-Qorti:

1. tikkundannah ihallas lill-attur proprio et nomine is-somma ta' elfejn tmien mijas u disgha u tletin lira Maltin (Lm2,839) bhala prezz ta' fornitura u xoghol kif fuq spjegat;

Bl-imghax min-notifika ta' din ic-citazzjoni u bl-ispejjez inkluzi dawk tal-Mandat ta' Qbid kawtelatorju ipprezentat fil-31 ta' Jannar 1992;

Il-konvenut ingunt ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut fejn qal:

1. illi l-azzjoni talvolta spettanti lill-attur iddekadiet bil-preskrizzjoni ai termini tal-artikolu 2148(a).
2. Illi minghajr pregudizzju ghall-premess ix-xoghol esegwit mill-attur pro et noe ma twettaqx skond l-arti u s-sengha, u dan limitament ghal-fond ta' Sliema.
3. Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat id-dikjarazzjonijiet guramentati gtal-kontendenti u l-listi tax-xhieda tagħhom;

Rat is-sentenza preliminari moghtija minn din il-Qorti diversament presjeduta fid-19 ta' April 1993 li permezz tagħha ddisponiet mill-ewwel eccezzjoni tal-konvenut billi cahdet tali eccezzjoni;

Rat id-digriet tad-19 ta' Mejju 1993 fejn gie nominat l-A.I.C. David Pace bhala perit tekniku biex ifittex u jirrelata dwar il-fondatezza tad-domandi attrici, wara li jiehu konjizzkono ta' l-eccezzjonijiet, u jagħmel l-osservazzjonijiet kollha li għandhom x'jaqsmu mal-kaz;

Rat ir-relazzjoni minnu mahlufa fit-13 ta' April 1999;

Rat l-atti l-ohra tal-kawza u d-dokumenti esibiti;

Ikkunsidrat illi:-

L-uniċi provi li tressqu f'din il-kawza kienu dawk ta' l-attur u dawn kienu limitati ghax-xieħda tieghu u numru ta' dokumenti li esebixxa in sostenn tal-pretenzjoni tieghu. Il-konvenut ma ressaq l-ebda prova.

L-attur proprio et nomine qieghed jitlob minghand il-konvenut hlas tas-somma ta' Lm2839 ghal xoghol u materjali provdut minnu fil-proprijeta' tal-konvenut. L-eccezzjoni tal-konvenut fil-mertu hija fis-sens li x-xoghol li sar fil-fond f'tas-Sliema ma sarx skond l-arti u s-sengha u mhux dwar il-kwantum. Kien jinkombi fuqu li jipprova din l-eccezzjoni. Huwa naqas li jressaq provi u ghalhekk tali eccezzjoni trid tigi respinta.

L-attur xehed li l-konvenut kien inkarigah bhala d-ditta "Atlas" u d-ditta "Emisil" biex jibnilu xi flats f'tas-Sliema u l-Gzira u biex jagħmel xi xogħol ta' aluminiumk f'uhud mill-flats f'tas-Sliema. Waqt li kien ghaddej bix-xogħol kien jircievi xi akkonti mingħand il-konvenut li, skond l-istess attur, qatt ma lmenta dwar ix-xogħol u kien ighidlu biss biex jissaporti ftit sakemm idahhal il-flus.

Fir-relazzjoni tieghu l-perit tekniku għamel referenza għad-dokumenti esebiti mill-attur proprio et nomine:

- kont mahrug mill-Perit Piju Busuttil dwar ix-xogħol ta' bini f'tas-Sliema, flimkien ma' kont għad-drittijiet rprofessjonali tal-Perit;
- kont mahrug mill-Periti Raniolo and Bencini ghax-xogħol fil-Gzira;
- ittra mibghuta mill-konvenut lill-attur u zewg prospetti li jindikaw bilanc ta' pagamenti fuq ix-xogħliljet esegwiti. L-ittra tħid li l-istatemtn mahrug mill-attur ma jaqbilx ma' l-istatement ta' l-istess konvenut u għalhekk il-konvenut stieden lill-attur biex jiltaqgħu u jirrizolvu l-kwistjoni amikevolment. It-tieni pagna ta' l-istess dokument jikkonsisti f'prospett ta' pagament illi jidher li saru mill-konvenut lill-attur fuq ix-xogħol esegwit. Hawn wieħed irid jinnota li hemm miktub ukoll "agreed on 25/3/91 Lm2839.20 + three months interest", u that hemm l-ismijiet Emilio, Silvio and Joe. It-tielet pagna ta' l-istess dokument huwa prospett iehor li jsemmi li hemm bilanc dovut in kwantu ghax-xogħol tas-Sliema ta' Lm2820, u tahtu prospett ta' pagamenti dovuti mill-konvenut in rigward tax-xogħliljet fil-Gzira. Dawn kolha jammontaw għal Lm5615 u tahthom hemm zieda ta' 8% interassi mill-1 ta' Jannar 1989 sal-ahhar ta' Dicembru 1990. B'kollox il-bilanc dovut gie jammonta għal Lm6164. Jidher li sar pagament akkont ta' Lm3475 li jħalli għalhekk bilanc ta' Lm2689. Taht dan hemm nota li ma tidħirx li hi l-istess kalligrafija u li tħid "Sliema railings paid Lm250 (receipt either missing or was not issued). Please check."

Il-perit tekniku, b'referenza ghall-ahhar dokument, josserva li kieku kellha tingħadd din is-somma ta' Lm250 mal-bilanc dovut ta' Lm2689

jirrizulta total ta' Lm2939, jififieri Lm100 aktar mill-ammont pretiz, "u li ghalhekk jista' jirrizulta illi saret in-nota fit-tieni pagna fejn jinghad illi fil-25 ta' Marzu 1991 gie miftiehem illi l-bilanc kellu jkun ta' Lm2839.20 u tliet xhur interessi." L-ammont ta' Lm2839 huwa fil-fatt l-ammont li l-attur proprio et nomine qiegħed jitlob bic-citazzjoni odjerna. Fid-dawl ta' dan u tal-fatt li l-konvenut ma ressaqx provi, il-perit tekniku kkonkluda li l-provi migjuba "juru b'mod soddisfacenti illi kien sar ix-xogħol, kien sar pagament akkont pero' kien fadal bilanc u dana l-bilanc jidher ukoll illi gie miftiehem u mnaqqas billi x'aktarx illi kien hemm bilanc akbar illi kien gie mitlub."

Il-Qorti, minn ezami tad-dokumenti esebiti u tax-xieħda ta' l-attur taqbel pjenament mal-konkluzjoni tal-perit tekniku. Difatti l-konvenut kellu opportunita' bizżejjed biex, kieku ried, seta' jressaq provi in sostenn ta' l-eccezzjoni tieghu, izda dan m'għamlux. Għalhekk ukoll il-provi ta' l-attur ma gew bl-ebda mod kontradetti, anzi d-dokumenti esebiti jsostnu t-talba tieghu.

Għal dawn il-motivi, tiddeċiedi billi tichad it-tieni eccezzjoni tal-konvenut, tilqa' t-talba attrici u tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-attur proprio et nomine s-somma ta' Lm2839 bhala prezz ta' fornitura u xogħlijiet kif mitlub. Bl-ispejjez u bl-imghax skond il-ligi kontra l-konvenut.

Grazio Galea
D/Registratur